KONINKRIJK BELGIE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 25 mei 1999 door de Vlaamse minister van Cultuur, Gezin en Welzijn verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse regering "tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 13 november 1991 houdende uitvoering van het decreet van 19 juni 1978 betreffende het Nederlandstalige openbare bibliotheekwerk", heeft op 21 september 1999 het volgende advies gegeven :

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

De wijzigingen welke het voor advies voorgelegde ontwerp beoogt aan te brengen in het besluit van de Vlaamse regering van 13 november 1991 houdende uitvoering van het decreet van 19 juni 1978 betreffende het Nederlandstalige openbare bibliotheekwerk, komen in essentie hierop neer :

- dat aan de Vlaamse minister bevoegd voor cultuur de mogelijkheid wordt gegeven om af te wijken van de regel dat voor het vaststellen van het aantal inwoners van het werkgebied van een Nederlandstalige openbare bibliotheek gevestigd in een gemeente van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad slechts 30 % van het aantal inwoners in aanmerking wordt genomen (1) (artikelen 1, 7 en 13 van het ontwerp);

- dat aan de openbare bibliotheken die erkend willen worden of blijven, de verplichting wordt opgelegd om "integraal gebruik te maken" van de gegevens die via de Vlaamse Centrale Catalogus en andere centrale bestanden worden aangeboden (artikel 2);

- dat een erkenning voortaan ingaat op de eerste dag van de maand die volgt op de erkenning, in plaats van op 1 januari van het daaropvolgende kalenderjaar (artikel 3);

---

(1) Deze regel geldt voor de toepassing van de in het besluit van 13 november 1991 vervatte verplichtingen omtrent de soorten, de vestiging en de organisatie van de openbare bibliotheken, voor het bepalen van de personeelsformatie die in aanmerking komt voor wedde-toelagen en voor het berekenen van de subsidies.

- dat de diplomavereisten voor het technisch personeel in overeenstemming worden gebracht met wijzigingen die plaatsvonden op het vlak van de opleiding; voortaan komt een getuigschrift van de Initiatie in de Bibliotheek-, Documentatie- en Informatiekunde in aanmerking (artikelen 4 en 5, partim);

- dat, wat de diploma- of ervaringsvereisten voor het leidend personeel betreft, o.a. een regeling wordt ingevoerd met betrekking tot het in aanmerking nemen van buitenlandse diploma's of bekwaamheidsbewijzen (artikelen 5, partim, en 6);

- dat de subsidieregeling voor de speciale openbare bibliotheken wordt vervangen (artikelen 8 tot 12).

2. De rechtsgrond voor de ontworpen bepalingen wordt geboden door de artikelen 2, § 1, 4°, 3, 4, § 2, 7, §§ 2 en 3, en 10, § 2, eerste lid, van het decreet van 19 juni 1978 betreffende het Nederlandstalige openbare bibliotheekwerk.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

1. In het eerste lid van de aanhef dient inzonderheid te worden verwezen naar de bepalingen van het decreet van

19 juni 1978 die de rechtsgrond vormen voor de ontworpen bepalingen (zie hiervoren).

2. Er moet aan de aanhef een lid worden toegevoegd waarin wordt verwezen naar het akkoord van de minister bevoegd voor begroting.

Artikel 1

Luidens het ontworpen artikel 14, derde volzin, kan de minister de bedoelde afwijking van de 30 %-regel toestaan "op basis van een gemotiveerd advies van de Vlaamse Gemeenschapscommissie".

Volgens de gemachtigde van de regering wordt met de aangehaalde woorden niet bedoeld dat de minister alleen zou kunnen optreden wanneer er een voorstel komt van de Vlaamse Gemeenschapscommissie en dat hij terzake niet zelf het initiatief zou kunnen nemen. Het is integendeel de bedoeling om, indien het initiatief tot het verlenen van een afwijking uitgaat van de minister, aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie een louter facultatieve adviesbevoegdheid te geven. Om die bedoeling duidelijker tot uiting te brengen zou de ontworpen regeling in die zin moeten worden omgewerkt dat de minister zijn voornemen om een afwijking toe te staan meedeelt aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie, dat deze over een bepaalde termijn beschikt om advies te geven over dat voornemen en dat bij ontstentenis van een advies binnen de voorgeschreven termijn aan de adviesverplichting mag worden voorbijgegaan.

Dezelfde opmerking geldt voor de gelijkluidende bepaling van de ontworpen artikelen 73, § 1, 1°, en 108 van het besluit van 13 november 1991 (artikelen 7 en 13 van het ontwerp).

Artikel 2

Luidens het ontworpen artikel 52, tweede volzin, moeten de openbare bibliotheken "integraal" gebruikmaken van de gegevens die via de Vlaamse Centrale Catalogus en andere centrale bestanden worden aangeboden.

Volgens de gemachtigde van de regering wordt met de woorden "integraal gebruikmaken" bedoeld dat het volledig aanbod van de Vlaamse Centrale Catalogus en de andere centrale bestanden moet worden geïntegreerd in het bestand van iedere openbare bibliotheek, en wil men aldus vermijden dat de openbare bibliotheken tijd en geld blijven steken in het ontwikkelen van eigen bestanden. Die bedoeling blijkt niet voldoende duidelijk uit de ontworpen bepaling.

Artikel 3

Dit artikel strekt ertoe artikel 55 van het besluit van 13 november 1991 in die zin aan te passen dat een erkenning voortaan ingaat op de eerste dag van de maand die volgt op de erkenningsbeslissing, in plaats van op 1 januari van het daaropvolgende kalenderjaar.

Luidens artikel 80, eerste lid, van het besluit van 13 november 1991 heeft het inrichtend bestuur van een erkende openbare bibliotheek recht op weddetoelagen "vanaf 1 januari van het jaar waarop de erkenning ingaat". Die bepaling sluit derhalve aan bij de vigerende tekst van artikel 55. De gemachtigde van de regering is het ermee eens dat de voorgenomen wijziging van artikel 55 vereist dat ook artikel 80 wordt aangepast. Bij ontstentenis van een dergelijke aanpassing zou artikel 80, eerste lid, immers tot gevolg hebben dat de weddetoelagen met terugwerkende kracht worden toegekend, en dat blijkt niet bedoeld te zijn. Aan het ontwerp moet derhalve een bepaling tot wijziging van artikel 80 worden toegevoegd.

Artikel 4

Luidens de inleidende zin strekt dit artikel ertoe de tweede en de derde (vol)zin te vervangen van artikel 61, § 2, van het besluit van 13 november 1991.

In werkelijkheid blijkt bedoeld te zijn de eerste en de derde volzin van het tweede lid van artikel 61, § 2, te vervangen. Artikel 4 moet derhalve als volgt worden gestructureerd :

"Art. 4. In artikel 61, § 2, tweede lid, van hetzelfde besluit, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse regering van 10 mei 1995, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° de eerste volzin wordt vervangen als volgt :

«Het technisch personeel ... Initiatie in de Bibliotheek-, Documentatie- en Informatiekunde.»;

2° de derde volzin wordt vervangen als volgt :

«De houders van een bibliotheekschooldiploma zijn vrijgesteld van het bezitten van een akte van bekwaamheid of van het getuigschrift van de Initiatie in de Bibliotheek-, Documentatie- en Informatiekunde.»".

Artikel 5

Volgens de gemachtigde van de regering dient het ontworpen artikel 66, § 2, 5° (artikel 5, 4°, van het ontwerp) te worden aangevuld met een bepaling in verband met de kennis van het Nederlands zoals gesteld in de ontworpen paragraaf 3, tweede lid (artikel 5, 6°, van het ontwerp).

Artikel 8

In het ontworpen tweede lid van artikel 84 vervange men de woorden "wet van 1 maart 1997" door "wet van 1 maart 1977".

Artikel 11

Luidens het ontworpen artikel 89, § 2, moet het inrichtend bestuur aanvaarden dat, met het oog op de controle op de aanwending van de subsidies, zijn boekhouding wordt gecontroleerd, zo nodig ter plaatse, door de daartoe gemachtigde ambtenaren van de Vlaamse Gemeenschap. Voorts wordt bepaald dat, indien blijkt dat onjuiste gegevens zijn verstrekt, de Vlaamse Gemeenschap de toegekende subsidies geheel of gedeeltelijk kan terugvorderen.

Met betrekking tot die bepaling moet het volgende worden opgemerkt.

Luidens artikel 50, § 2, derde lid, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten bepaalt de (federale) wet de algemene bepalingen op de controle inzake het verlenen en het gebruik van subsidies. Krachtens artikel 71, § 1, van diezelfde bijzondere wet zijn, "tot de inwerkingtreding van de wet bedoeld in artikel 50, § 2, ... de vigerende bepalingen betreffende ... de controle op het verlenen en het gebruik van subsidies ... van overeenkomstige toepassing op de Gemeenschappen en de Gewesten".

Uit die bepalingen van de bijzondere financieringswet en uit de parlementaire voorbereiding ervan blijkt dat het de gemeenschappen en de gewesten niet toekomt inzake de controle op het verlenen en het gebruik van subsidies "algemene bepalingen" vast te stellen, doch dat ze alleen bevoegd zijn om "buiten dit wettelijk kader ... in deze

materies specifieke regels te bepalen" (1). Die bevoegdheid om terzake "specifieke regels" vast te stellen moet - volgens de verklaringen van de Minister van Financiën in de bevoegde Kamercommissie - in die zin worden begrepen dat "de Gemeenschappen en Gewesten die (door de federale wetgever vastgestelde) regels (eigenlijk) alleen maar strenger (kunnen) maken (en er) niet (kunnen van) afwijken" (2).

Luidens artikel 56, eerste lid, van de wetten op de rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991, verleent de toelagetrekker, door het aanvaarden van de toelage, meteen het recht aan de subsidiërende overheid om ter plaatse controle te doen uitoefenen op de aanwending van de toegekende gelden.

Artikel 57, eerste lid, van dezelfde gecoördineerde wetten bepaalt dat de toelagetrekker tot onmiddellijke terugbetaling van de toelage gehouden is indien hij de voorwaarden niet naleeft waaronder de toelage verleend werd (1°), indien hij de toelage niet aanwendt voor de doeleinden waarvoor ze verleend werd (2°) en indien hij de in artikel 56 bedoelde controle verhindert (3°).

In zoverre het ontworpen artikel 89, § 2, voorziet in de mogelijkheid tot terugvordering van de subsidies "indien blijkt dat onjuiste gegevens zijn verstrekt", komt

---

(1) Memorie van toelichting, Parl. St., Kamer, 1988-89, nr. 635/1, p. 37.

(2) Parl. St., Kamer, 1988-89, nr. 635/18, p. 543.

die bepaling erop neer dat een strengere regeling wordt ingevoerd dan die bedoeld in de voornoemde gecoördineerde wetten. Dergelijke specifieke regels kunnen evenwel alleen maar vastgesteld worden door de decreetgever.

In zoverre de ontworpen bepaling er alleen toe strekt het voorschrift van artikel 56, eerste lid, van de gecoördineerde wetten van 17 juli 1991 in verband met de controle ter plaatse te bevestigen, is ze overbodig.

Het ontworpen artikel 89, § 2, dient derhalve in ieder geval uit het ontwerp te worden weggelaten.

Artikel 12

Volgens de gemachtigde van de regering zou de in dit artikel vervatte regeling inzake de uitkering van de subsidies moeten worden omgewerkt in die zin :

- dat de subsidie, op basis van de ingediende begroting, wordt uitbetaald in vier gelijke schijven bij het begin van elk trimester, waarbij een saldo ten belope van 10 % van de jaarsubsidie wordt afgehouden;

- dat het saldo wordt toegekend en uitgekeerd op basis van de goedgekeurde afrekening, waarbij het subsidiebedrag volledig verantwoord moet worden;

- dat eventuele verrekeningen op de subsidies gebeuren in de loop van het jaar dat volgt op het gesubsidieerde

werkingsjaar, nadat de afrekeningen van het voorbije werkjaar werden goedgekeurd.

Indien zulks overeenstemt met de bedoeling van de regeling, dient de ontworpen bepaling in die zin te worden aangepast.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	W. DEROOVER,	kamervoorzitter,
	D. ALBRECHT, J. SMETS,	staatsraden,
	A. ALEN, H. COUSY,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	F. LIEVENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door Mevr. R. THIELEMANS, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld door de H. J. DRIJKONINGEN, referendaris, en toegelicht door Mevr. P. DE SOMERE, adjunct-referendaris.

DE GRIFFIER, DE VOORZITTER,

F. LIEVENS W. DEROOVER